

KONSUMPCJA Z O.O.

konspekt warsztatu

Poziom: gimnazjum

Przedmiot: biologia, ekologiczna ścieżka edukacyjna

Podstawa programowa:

Biologia: Treści nauczania:

8. Działania człowieka w środowisku przyrodniczym i ich konsekwencje.

Skrót: W czasie zajęć uczniowie zapoznają się z podstawowymi pojęciami: konsumpcja, konsumpcjonizm. Zapoznają się z przyczynami powodującymi wzrastający konsumpcjonizm i jego skutkami za pomocą tekstu. Następnie wspólnie z nauczycielem i kolegami próbują znaleźć odpowiedzi na frapujące pytanie jakie przynosi ze sobą nasza nastawiona na konsumpcję cywilizacja.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- definiuje pojęcia: konsumpcja, konsumpcjonizm,
- potrafi powiązać konsumpcję z gospodarką,
- rozumie związek między konsumpcją a ilością powstających odpadów oraz zubożeniem zasobów naturalnych,
- orientacyjnie potrafi wskazać negatywne skutki środowiskowe, społeczne, a także indywidualne konsumpcyjnego stylu życia,
- potrafi odnieść zdobytą wiedzę do codziennego życia, dokonywać samodzielnych ocen.

Metody i techniki pracy:

- praca w grupach,
- burza mózgów,
- dyskusja kierowana,
- praca z tekstem.

Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne

Pomoce: karty pracy (załącznik), tekst pomocniczy (załącznik).

Przebieg zajęć:

- 1) Dokonujemy podziału uczniów na 6 grup (każda grupa będzie pracować przy oddzielnym stoliku). Prowadzący rozdaje uczniom tekst pomocniczy do zajęć. Uczniowie mają 15 minut na zapoznanie się z tekstem.
- 2) Następnie prowadzący rozdaje uczniom karty pracy. Przydziela każdej grupie numer – jest to istotne, gdyż każda grupa będzie pracowała nad innym zagadnieniem.
- 3) Przy pomocy wskazówek zawartych w kartach pracy i na podstawie przeczytanego wcześniej tekstu uczniowie przygotowują w grupach odpowiedzi na pytania jakie przed nimi postawiono. Prowadzący może pozostawić uczniom samodzielność lub kontrolować postępy w pracy i naprowadzać, przemieszczając się między stolikami. Na tą część zajęć należy poświęcić pozostały czas pierwszej godziny lekcyjnej, aby uczniowie mogli zastanowić się nad odpowiedziami, przeanalizować wskazówki, wrócić w razie potrzeby do tekstu pomocniczego.
- 4) Drugą godzinę poświęcamy na dyskusję kierowaną. Prowadzący kieruje dyskusją, ale większość wypowiedzi powinna pochodzić od uczniów. Prowadzący zawsze rozpoczyna omawianie zagadnienia od grupy, która miała

za zadanie je opracować. Jednakże pozostała część klasy powinna mieć możliwość włączenia się do dyskusji. Należy kontrolować czas dyskusji, dopilnować, aby żadne zagadnienie z karty pracy nie zostało pominięte i przynajmniej znacząca większość pytań w niej zawartych poruszona. Nie należy jednak przy tym szczególnie krępować swobody wypowiedzi (nie dopuszczamy jedynie do wypowiedzi chamskich, obrażających innych ludzi bądź rażąco nie na temat, ewidentnie bez sensu – wygłaszanych „byle gadać”), wymuszać z uczniów „te właściwe” odpowiedzi – należy zostawić uczniom prawo do własnego zdania (można ewentualnie zabrać osobiście głos w dyskusji gdyby jakaś istotna kwestia została pominięta). Kolejność poruszanych zagadnień zależy od prowadzącego. Sugerowana kolejność wprowadzania zagadnień to w kolejności od początku grupy: 1, 5, 2, 3, 6, 4.

- 5) W podsumowaniu prowadzący może zaakcentować wątki, które jego zdaniem nie były wystarczająco szeroko omówione. Powinien zwrócić uwagę, jak wielką wagę dla stanu środowiska, społeczeństwa, a także indywidualnej jakości życia mają codzienne wybory konsumenckie. Ważne jest, żeby zbudować w uczniach świadomość oddziaływania i znaczenia ich własnych wyborów konsumenckich - w pierwszym rzędzie dla nich samych i ich najbliższego otoczenia, ale także dla społeczeństwa (np. gdy wspiera zakłady pracy chronionej lub lokalnych przedsiębiorców wybierając towary przez nich produkowane) i dla stanu środowiska naturalnego (gdy kupuje produkty mniej uciążliwe dla środowiska lub produkowane przez firmy wspierające w jakiś sposób ochronę środowiska). Można też użyć porównania do wyborów – zaznaczyć, że obowiązkiem obywatela jest głosować, ale także dokonywać świadomych wyborów konsumenckich (to takie wybory na co dzień, również kształtują naszą rzeczywistość).